

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙහි ප්‍රකාශනය

ශ්‍රී ලංකාව: ඇබොස්ලී තේ වතු කම්කරුවෝ

දුෂ්කර ජීවන හා සේවා කොන්දේසිවලට එරෙහි ව කතා කරන්

Sri Lanka: Abbotsleigh tea plantation workers speak out against harsh living and working conditions

අපේ වාර්තාකරුවන් විසිනි

2018 දෙසැම්බර් 21

බොස්ලී තේ වත්තේ කම්කරුවන්
අශ්‍රී කන්ඩායමක් ඉහළ වැටුප් හා යහපත් කොන්දේසි සඳහා සටන් වැදුමට සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ සහයෝගය සහිත ව ක්‍රියාකාරී කම්මුවක් ගොඩනැගීමට තීන්දු කළ හ. ඇබොස්ලී වත්ත පිහිටා අත්තේ නුවරඑළුය දිස්ත්‍රික්කයේ හැටන් නගරයේ සිට කිලෝමීටර පහක් දුරිනි.

වතු වෘත්තීය සම්බන්ධිති ස්වාධීන ව ක්‍රියාත්මක වන කම්මුව ගොඩනැගීමට ගත් තීන්දුව දැක ගනනක් තිස්සේ වතු සමාගම්වල ලාභ ආරක්ෂා කර ඇති සම්ති පිළිබඳ කම්කරුවන්ගේ ම කටුක අත්දැකීම්වල ප්‍රතිඵලයකි.

තම වැටුප දෙගුනයක් කරන ලෙස ඉල්ලා 100,000කට අධික වතු කම්කරුවන් විසින් දියත් කළ අඛන්ඩ වැඩි වර්ණය, ප්‍රධාන වෘත්තීය සම්තිය වන ලංකා කම්කරු කොංග්‍රසය (සිඩ්බිලිවිසි) විසින් දෙසැම්බර් 12දා ක්ෂනික ව අවසන් කලේ ය. වැඩි වර්ණයේ නව වන ද්‍රව්‍යෙන් සම්තිය විසින් සිය සාමාජිකයන්ට පිටුපසින් ඇතිමට තීන්දු කලේ දෙසැම්බර් 18 දා සම්ති හා භාම්ප්‍රතුන් සමග සාකච්ඡා කොට “ප්‍රශ්නය විසඳන” බවට ජනාධිපති මෙත්පාල සිරිසේන දුන් හිස් පොරොන්දුවකට පසුව ය.

පැවැත්වීමට නියමිත ව තීබූ රස්වීම පිළිබඳ ව හෝ එය පැවැත්වූවාදැයි යන්න ගැන විස්තර සම්පාදනය කොට නැත. ඒ අතර, තම සේවකයන් යහපත් “සමාජයේ ප්‍රතිලාභ” ලබන බව ප්‍රෝඩ්කාරී ව කියා සිටිමින් වඩා භෞද වැටුප් ඉල්ලා කම්කරුවන් කරන යුත්ති සහගත ඉල්ලීම වතු සමාගම් විසින් දිගින් දිගට ම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.

මුළුන්ගේ ජාත්‍යන්තර සායනය මෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වතු කම්කරුවන් ද කරමාන්තය පාලනය කරන යෝද සංගත විසින් අනුකම්පා විරහිත ලෙස සූරාකනු ලබයි. ජෙගිල්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය මැත දී පලකල අධ්‍යාපනයකට අනුව “බලහන්කාරී ගුම්ය ද ඇතුළු ගුම සූරාකැම ගෝලිය තේ හා කොකෝවා සැපයුම් ජාලවල පලල් ව පැතිර

පවතී.” “අඩුවෙන් වැටුප් ගෙවමින් හා පානීය ජලය හා වැසිකිලි පහසුකම් වැනි, නිතිගතකාට ඇති, අත්‍යවශ්‍ය සේවා අඩුවෙන් සම්පාදනය කරමින්” හාම්ප්‍රතුන් සුවිගල ලාභ උකහා ගන්නේ කෙසේදැයි අධ්‍යාපනය විස්තර කළේ ය.

ඇබොස්ලී වත්තේ කම්කරුවෝ තමන් මුහුන දෙන ඉතා දුෂ්කර තත්ත්වයන් ගැන ලෝස්සවෙද සමග කතා කළ හ. කම්කරුවන් 600ක් පමන සේවයේ යොදවා ඇති වත්තේ වැඩි හා ජීවන කොන්දේසි ශ්‍රී ලංකාව පුරා වතු කම්කරුවන් මුහුන දෙන කොන්දේසි පිළිබඳ සාදාශ්‍යමය උදාහරනයකි.

ආසන්නතම නගරය වන හැටන් වෙත පැමිනීම සඳහා ඇබොස්ලී කම්කරුවන් පුද්ගලික බස්රථ හාවිතා කළ යුතු අතර, එක් අතකට ගමන් කිරීමට ඔවුන් තම දෙනික මූලික වැටුප වන රුපියල් 500න් භයෙන් පංගුවකට ආසන්න රුපියල් 80ක් වැය කළ යුතු ය. බස්රථ ගමන් කරන්නේ පටු, අන්තරායකාරී හා නිසි පරිදි නඩත්තු නො කරන පාරවල්වල ය. බස් සේවා පටන් ගැනීමට පෙර උදෑසන හැටන් වෙත ලැඟාවිය යුතු කම්කරුවන්ට හා ශ්‍රීලංකාව පිළින් ඇවිද ඒමට සිදු වේ.

වත්තේ ජීවත් වන බොහෝ පවුල්වලට සන්නිපාරක්ෂක පහසුකම් නැත. ප්‍රසිද්ධ නලයකින් ජලය ලබාගැනීමට තමන් මසකට සාමාන්‍යයෙන් රුපියල් 100ක් වැය කළ යුතු බව කම්කරුවෝ පැවුසු හ. වත්තේ නිවාස නැති පවුල් 45කට පමන තම ඇාතින් සමග ජීවත් විමට බලකේරී තිබේ. ප්‍රදේශයේ පවතින ඉහළ විරෝධීය හේතුවෙන් වතු තරුණයන් දහස් ගනනක් කොලඹට හා අනෙකුත් ප්‍රධාන නගරවලට සංකුමතය වී ඇත.

වතු කම්කරුවන් සාමාන්‍යයෙන් උදෑසන හා දිවා ආහාර සඳහා ගන්නේ රෝටී හා පොල් සම්බෝල ය. මාලු හෝ මස් සමග බත් හා වැශ්‍යතා රාඩියට අනුහුව කරන්නේ පඩි දිනයේ පමනි.

සිඩ්බිලිවිසි ඇබොස්ලී ගාබාවට නායකත්වය දෙන 36 හැවිරිදි කේ. යෝගරංජනී වයස 11 සිට වත්තේ වැඩි කරයි. වත්තේ කම්කරුවන් මුහුන දෙන දුෂ්කර කොන්දේසි ගැන කතා කරමින් ඇය කිවේ: “සර්පයන්, දෙබරුන් හා දිවියන්ගේන් පවා එන අන්තරායන්ට අපි

මුහුන දෙනවා. ලේ උරා බොන කුඩැල්ලන් හැමතැන ම, ඒත් සර්පයන් ද්‍රීට කර කම්කරුවෙක් මැරුණෙනාත් කළමනාකාරීත්වය කිසිම වන්දියක් වත් දෙන්නේ නැහැ. මේ සියල්ල මෙසේ තිබියදී ද්වසකට රුපියල් 500 සෞච්චා ප්‍රචිය ගන්න අපි තේ කොල කිලෝ 17ක් කඩින්න යින, ඒ ටාගට් එකට වැඩි වන හැම කිලෝ එකට ම අපිට ගෙවන්නේ රුපියල් 25ක් විතරයි.”

තම ආදායම වැඩි කරගැනීම සඳහා ඇය රාත්‍රීයට වත්තේ තේ කරමාන්තගාලාවේත් ද්වාලට වත්තේත් වැඩි කරයි. එහෙත් රාත්‍රී වැඩවලට විශේෂ දීමනා ගෙවන්නේ නැත. ඇයගේ දරුවන් තිදෙනාගේ අධ්‍යාපනයට වැය වන මුදල විශාල බරක් බව ඇය විස්තර කළා ය.

“හැම විෂයයකට ම රුපියල් 1,500 ගානෙ ගෙවන්න යින, වෙළාවට පන්තියට යන්න වැක්සියට රුපියල් 400ක් දෙන්න යින. ඒ හින්ද ඒගාල්ලන් ව බොහෝ විෂයයන් සඳහා පුද්ගලික පන්ති යැවීමට යන මුදල අපිට දරාගන්න බැහැ. ඉස්කේපලෙට අපුතෙන් ලමයෙක් දානකාට රුපියල් 6,000ක ආධාරයක් දෙන්න යින. මාසෙකට කැම සඳහා අපි අවුම ගානෙ රුපියල් 15,000ක් වත් වැය කරනවා” යයි ඇය කිවා ය. ප්‍රදේශයේ කඩවලට තය බේරීම සඳහා ඇයගේ ප්‍රවාල මිසකට රුපියල් 10,000ක් ගෙවයි.

ඇයගේ පියා මියයාමෙන් පසුව සහෝදරයන් තිදෙනාට උදුව කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනය නතර කාට වත්තේ වැඩට යාමට ඇයට සිදු විය. “දුෂ්පත් කම නිසා මගේ අම්මාට අභාර වේල් නොගෙන ඉන්න වුනා, ඒ තත්ත්වය තාමත් වතුවල තියෙනවා. මේ තත්ත්වය අවසන් විය යුතු සි” යයි ඇය කිවා ය.

“මම විවාහ වුනාට පස්සේ මගේ බොත් එකක් අවුරුදු තුනක් තැදැයෙක්ගේ ගෙදර ඉන්න වුනා. වැස්ස කාලදී කාමරය හරහා වතුර ගළා යාම නිසා දැඩි දුෂ්කර තත්ත්වයන්ට මුහුන දෙන්න වුන තින්ද රුපියල් 100,000ක් ගෙවල ලයින් කාමරයක් ගන්ත. ඒකෙන් අපේ ආර්ථික බර තවත් වැඩි වුනා.”

අනෙක් බොහෝ කම්කරුවන්ට මෙන් යෝග රංජනීගේ ස්වාමි පුරුෂයාට රෝයාවක් සෞයා කොලඹ යාමට සිදු වූයේ වත්තේ වැඩි ප්‍රමානවත් නො වීම නිසා ය. තුන් මසකින් පසු මුහු ආපසු පැමිනි විට මුහු

ව රෝයාවෙන් ඉවත් කළ වත්තේ කළමනාකාරීත්වය නැවත තාවකාලික කම්කරුවෙකු ලෙස සේවයට ගත්තේ ය. වතු සමාගම සාමාන්‍යයෙන් මෙසේ කරන්නේ මාසික දීමනා හා විග්‍රාම ප්‍රතිලාභ කම්කරුවන්ට ගෙවීම නතර කිරීමට සි.

ආර්. ප්‍ර්‍රේඛරාති හා ඇයගේ ප්‍රවාල මැටි ගසා සාදාගත් කුඩා තාවකාලික නිවසක ජේවත් වේ. ඔවුන්ට එක් ඇදක් පමනක් තිබෙන අතර කාමරයේ කුඩා කොටසක් ඉවුම් පිහුම් සඳහා පාවිච්ච කෙරේ. මැතිවරන සමයේ දී සැමවිට ම නිවාස තනා දෙන බවට වෙත්තිය සම්ති පොරොන්දු වුනත් එම පොරොන්දු කිසි කළක ඉටු නො කරන බව ඇය කිවා ය.

“අපේ ප්‍රචිය කන්න වත් මදිකාට ගෙයක් හදාග න්නේ කොහොම ද? දිනපතා කැම සඳහා අපිට රුපියල් 1,200ක් යින, ඒත් ගිය මාසේ අඩුකිරීම්වලින් පස්සේ මට ලැබුණේ රුපියල් 3,900ක් විතරයි. මගේ මහත්තයගේ මාසික වැටුප රුපියල් 4,140 යි. සමහර වෙළාවට අපි එලවුල වෙනුවට වත්තේ සලාද කොල පිරිමහ ගන්නවා” යයි ඇය කිවා ය.

වත්තේ ආදායම බෙදාගැනීමේ ක්‍රමය ප්‍රෝඩ්ඩක් බව සිවපාකියම් කිවා ය: “මම ආදායම බෙදාගැනීමේ ක්‍රමය යටතේ 2017 නොවැම්බරයේ කළමනාකාරීත්වය අපිට තේ පදුරු 250ක් දුන්න. තේ කොල කිලෝ එකක් රුපියල් 100කට විකුන්නෙනාත් ආදායමෙන් සියයට හැත්තැවක් අපිට දෙන්න ඒගාල්ලෙ පොරොන්දු වුනා. එක මාසෙකට විතරක් මිල රුපියල් 89ක් වුනා, ඒට පස්සේ සමාගම කෘමිනාගක හා පොහොරවල වියදම අඩුකිරෙන කිලෝව රුපියල් 30ට අඩුකළා. ඒගාල්ලෙ තේ වත්ත පිරිසිදු කෙලාත් හරි කජ්පාදු කෙලාත් හරි ගුම පිරිවැය ගෙවන්න වෙන්න අපිට. අවුරුද්දකට පස්සේ අපි ඉඩම ආපහු සමාගමට දුන්න.”

ඇබොස්ලී වත්තේ හ්‍රියාකාරී කම්ටුවට නායකත්වය දෙන සුන්දරලිංගම්, වෙත්තිය සම්ති කම්කරුවන් බෙදන බව ලෝසවෙඳ වෙත කිවේ ය: “ඒගාල්ලෙ මාසික ගාස්තු ලෙස රුපියල් 150ක් අයකර ගන්නවා. ඒත් සම්ති නායකයා අපි මුහුන දෙන කිසිදු දුෂ්කරතාවකදී අපේ උදුවුවට එන්න නැහැ.” ප්‍රමානවත් වැටුප් වැඩිවීමක් හා කම්කරුවන්ගේ අයිතින් වර්ධනය කරගැනීම සඳහා ඇබොස්ලී හ්‍රියාකාරී කම්ටුව කම්කරුවන් ඒකාබද්ධ